Үнэн 10 мянга.

Бүхэн дэлхийдэх пролетаарнар, нэгэдэгтэй!

Buriaad-Mongol ҮНЭН

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 74 (2714)
1939 onoi
APREELЬ
1
SYBBOOTA

16-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

Myneederei noomerto:

Gurbadugaar Staalinska tabanzilei xojordoxi zil.

Nyxer Poskreebeşevei yge.

Agitocioonno-maassova xydelmeriiiji deede xemzeedenь tabixa.

Kolxoozuudta udaan bolzoroi krediit.

GURBADUGAAR STAALINSKA TABANZILEI XOJORDOXI ZIL

...guu jixe bolьşeviig paartiiin ...sjeezd bolbol SSSR-ei ...azaxiin xygzeltiin gurba...ar tabanzilei plaaniiji ne...hanalaar batalan abba. Socia...iin şinenyyd amzaltanuudai ...temeselei tuilai jixe prog...ma xadaa staalinska da...taigaar xaraalagdaa. Pro...enne produukciin urgalta ...daxin şaxuu, 8-milliaard...rgasa, şine barilganuudta ...milliaard tyxerig—ede cii...ydte, azaxiin xydelmerinyy...ugaa jixe objoomonь eb...gdenxei baina, ede xydel...nyydiiji gurbadaxi taban...oo, manai arad bolbol paar...ba terenei Staalinska Cent...na Komiteedei bojevoi xy...eridoro bejelyylxe johotoi—...elyylxeşji!

...urbadugaar tabanzilei ...n xadaa partiiina ...partiiina bişe bolьşe...ydei yrgen massaar xelseg...n baina. Sjeezdiin urda ...diskyysside ba paartiiin ...sjeezd deere ene plaan—...el staalinska priincipyyd—...ol negen hanalaar haişaag...Sjeezdiin urda tee ba ...d deere nyxer Moolotovoi ...adai teezisyydte nemelte...ba zahabarinuud oruulag...ede xadaa manai ugaa ji...a xizaarlaşagyi argabaidal...dhaa garna. BK (b) P-iin ...sjeezd bolbol zahabari...ba nemeltenyydiiji abba, ...neinь rezylьtaadta gurba...tabanzii soo promiişlenne ...uukciin niite urgalta xadaa ...syyd soo xaraalagdahan 88 ...eent bişe, xarin 92 proceent ...on baina. Plaan jixe bol...doo. Zoriigonuud xadaa ulam ...no bolzo baina, eneen dee...—ulam xyndetei bolno.

...yoo—**xeregei tyloo!** Erşe...olьşeviig tvoorçesko xy...eriiin tyloo—xanşiigaa şuu...orolsoxo! Eneenei tula bolь...gyyd tyrehen ba eneende ...ai geroiiçeska arad bolbol ...s xyseer ba zorigzoltoigoor ...o. Gurbadaxi tabanzilei—...ai socialiis oobşçestviin xy...şine xygzeltiin tabanzilei ...iiji gyisedxexiin ba ylyy...gyisedxexiin tula, eeriin...byxii revoliycioono eneer...mobilizovaalja!

...urbadaxi tabanzilei tyryy...zil—1938 on yngeroo. Ene ...a socialiis indyystriiin, by...radai azaxiin ba arad zo...enxe amagalan baidalai xel...egyi deeşelelei zil baigaa. ...ondo promiişşlennostь bol...ll proceent urgaa. Bagaxan ...deeşelei myn. Gebeş, gur...axi tabanzilei plaaniiji gyi...exiin tula, promiişlennos...byri ynder teempeteigeer ...yylxe xeregtei. Promiişlen...roduukciin, dunda zişeegeer, ...e urgaltanь xadaa 14 pro...t baixa johotoi, ene—1939 ...—yşee jixe—20 proceent ...a. Serьjoozno zoriigo myn! ...hee, nyxer Moolotov bol...sagliiji geeze bolxogyi geze ...aa hen. Gurbadaxi taban...xojordoxi zilei plaaniiji ...rgelgehee byxii tabanzilei ...alta duldiidaxa geze mede...xeregtei.

...romiişlennostь ba traansport ...ol ene ziliiji muu bişeer ...ee. Partiiina sjeezd xadaa ...siin dunda ugaa jixe dee...l yydxebe. Udaarna, sta...novska azalai gaixamşag ...altanuudaar temdeglegde...sjeezdiin urda teexi sorev...aani ynder deere yrgegdee. ...en zuugaad predprijaati...d bolbol sorevnovaanida ...garhan ba eehediingee ...dberiiin belegyydiiji Lee...-Staalinai paartiiin sjeezde...zoriuulhan baina. Manai ...miişlennostiiin yiledberiiin ...mp xadaa janvaarь—fevraalь ...deeşelee. Xede xeden ...barinuud bolbol eehediin...zoriigonuudiiji amzaltatai...gyisedxene. Şuluun nyyr...promiişlennostiiin fevraalь...plaan gyisedxegdee. Pro...kaad yiledberiigiin plaan ylyylen gyisedxegdebe. Aldarta tymerzamaixid bolbol plaanaa ylyylen dyyrgehen baina. SSSR-ei ediee xooloi promiişlennostiiin Narkomaad daabariaa ylyylen dyyrgee. Tekstiilьne promiişlennostь bolbol yni udaan sag soo geegdeze jabahanaigaa hyyleer, fevraalь soo plaanaa dyyrgebe.

Gexetei xamta, ene zilei plaan xadaa promiişlennostiiin byxii halbarinuudta jyrenxiidee dyyrgegdeegyi baihiijinь xaraadaa abxa xeregtei. Tiin, zişeelxede, şirem, bulad, zed xailuulga, neeftь maltalga, modo beledxelge, staankobaiguulalga, xydee azaxiin ba traansportna maşiinabaiguulalga geegdeltei baina. Modobeledxelşed bolbol staxaanovska xydelmeriiin zarim gaixamşag zişeenyydiiji xaruulbaş, negel gazartaa baiza, manai promiişlennstido hyylei huurida baina. Azaxiin xydelmerinyydei dutuu dunda zyilnyydiiji zahaxiin tula, tedeniiji zorimgoigoor eliryylxe xeregtei. 1939 onoi plaaniiji dyyrgelge bolbol manai azaxiin ba partiiina kaadrnuudta serьjoozno ekzaamen myn ba ene ezzaamenaa tedener bolbol xyndeteigeer barixa johotoi ba bariza şadaxaşji baina!

Discipliiniiji byxezyylge bolbol ton şuxala zoriigo baihan xebeeree ylene. SSSR-ei Sovnarkoomoi, BK(b) P-iin CK-ei ba PSBCS-ei, 1938 onoi dekaabriiin 28-nai togtool xadaa zaabol bejelyylegdexe johotoi. Mynee proguulnuudai too xadaa erid baga boloo, gebeş proguulnuud ba xydelmeride xozomdolgo, xydelmeriiingee sagta xereggyigeer zaiguultaxa jabadal xadaa esestenь xyrter zailuulagdaagyi baina.

Discipliinegyi jabadal ba discipliiniiji ebdegşedtei temesel bolbol socialiis sorevnovaniiji delgeryylgetei zaabol zoxilduulagdaxa johotoi. Sjeezdiin urda teexi sorevnovaani xadaa bagaxanuud bişe amzaltanuudaar temdeglegdee. Mynee, **sorevnovaaniiji delgeryylxe** ba eneenei yndehe huuri deere staxaanovska xydeleenei saaşadaxi yrgedxeliiji tuilaxa zoriigo baina. Şine sorevnovaanida uriaal bolbol, ynente deeree, „Staalinoyygolь“ kombinaadai erxilegşe Nikiite Izootovoor, XVIII partiiina sjeezdiin tribyyn deerehee xegdehen baina. Ene kombinaadai xydelmerilegşed ba şaaxtiin byxii kollektiiv bolbol hajaxan oordenuudaar şagnagdaa.

Promiişlennostiiin byxii halbarinuudai xydelmerilegşed bolbol ene uriaaji demzexe johotoi!

Yiledberiiji zuramşuulgiin ba geegdegşediiji uragşanь tataxiin byxii xydelmerinyydte, yiledberide maasterai rooliiiji deeşelyylgede, azalai tymer discipliniiji baiguulgada, socialiis sorevnovaaniiji delgeryylgede, **partiiina, komsomoolьsko ba profsojuuzna organizaacanuud** bolbol ugaa jixe roolьtoi baina.

Partiiina, komsomoolьsko, profsojuuzna organizaacanuud bolbol paartiiina sjeezdiin istoriiçeska togtoolnuudiiji yrgeneer populiziirovalan, azalai entyziaazmiin şine deeşeleliiji yydxexe ba eehediingee agitacioonno-propagandiis ba organizacioonno xydolmerinyydeer staalinska gurbadugaar tabanzilei xojordoxi zilei plaaniiji amzaltataigaar dyyrgelgede tuhalxa johotoi.

Staalinska gurbadugaar tabanziliiji ilaltataigaar dyyrgexiin tyloo socialiis sorevnovaaniiji yrgeneer delgeryyleje!

(„PRAAVDAHAA“)

Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin XVIII sjeezd

BK(в) P-iin CK-ei—nyxer Staalinai, Centraalьna revizioonno komiissiin—nyxer Vladiimirskiiin, IKKI-dexi, BK(в) P-iin delegaaciin—nyxer Manyiilьskiiin otçootno doklaaduud tuşaa

Nyxer Poskreebeşevei yge

Nyxedyyd! Manai paartiiin XVIII sjeezdiin istoriiçeska udxaşanaranь xadaa, ene sjeezd bolbol manai orondo socialiizm baiguulalgiin gigaantska xydelmeriiiji şiidxeze ba socialiizmhaa kommuniizmda şilzen orolgiin zoriigonuudiiji xaraalaza baixadaa, byxii delxein urda manai paartiiin xysiiji ba jediinstviiji, manai paartiiin Centraalьna Komiteediiji toirozo zagsanxai ba byxii delxein azalşadai aguujixe voozdь nyxer Staaliniiji toiron nigtaar zagsanxai Soveed Sojuuzai araduudai xysiiji, jediinstviiji ba ebte xani barisaaji demonstraacalan xaruulna. (**Aplodismeentnyyd**).

Otçootno yje soo ugaa jixenyyd xydelmerinyyd paartiaar xegdee. Paarti ba arad bolbol Soveed Sojuuzai azalşadai kommuniizmda oroxiin ilaltata şeestvodenь ali bolxo argaar hyid ba haad xexiiji xysehen predaatelьnuudhaa, bulai burtaguudhaa manai oroniiji seberlee. Ene seberleige xadaa imagta le aşa tuha ygee. Ondoogoor arganьşjigyi baigaa. Paarti bolbol kommuniizmiin ilaltiin tyloo geroiiçeska postyypkiin şadabaritai ba paartiiin xeregte esestee xyrter preedanne, zaluu ba xysen tyges şine kaadrnuudiiji xereg jabuulgada oruulaa. Kaadrnuudiiji şilelgiin ba urguulalgiin xeregte Paartiiin Centraalьna Komiteedei ba nyxer Staalinai zyb poliitika bolbol paartiiin ba gyrenei oorganuudai xytelberiixii xydelmeride zuugaad miangaad partiiina ba partiiina bişe bolьşeviigyydiiji debzyylelgede byxii argabaidalnuudiiji ygehen baina. Ede kaadrnuudai dunda manai partiiina kaadrnuud şiidxexii rooltoi. Zuugaad miangaad xatuuzorigto bolьşeviigyyd, ynen leenincyyd, ynen staalincuud, ynder ideine kommuniistnuud xadaa paartiiin CK-ji, voozdь ba bagşa—nyxer Staaliniiji toiron, ebderşegyi xana bolon niagtaar zagsanxai baina. Ede, manai paartiiin gol kaadrnuud bolbol grazdaanska dainai dylen soo, socialiis azaxiin baiguulalga deere, aradai daisad--trockiis-buxaarinska şpioonguudtai ba vrediiteln yydtei temeseze urgahan ba xatuuzahan baina. Ede kaadrnuud xadaa kommuniis oobşçestvo baiguulalgiin xeregiiji şiidxexe şadabaritai xysen myn.

Partiiina kaadrnuudiiji anxaraltaigaar orguulxatajaa xamta, manai paarti ba eeree nyxer Staalin bolbol olomiiiloonno komsomooliiji xymyyzyylxe xeregte onso hanalaa tabidag baina. Nyxer Staalin bolbol komsomooloi kaadrnuudiiji urguulgada jamar anxaraltaigaar ba oroldolgotoigoor xandadagiijinь xaraxa xeregtei. Nyxer Staalin xadaa manai zaluuşuudai eriitede ba xereglelde yderbyxende hanalaa tabidag ba oroldolgoo gargadag deereheenь, daisadai uurxainuudiiji yisoxizo ba manai paartiiin rezeervenь ba ynen tuhalagşanь bolxo jabadaldanь komsomooldo tuhalaa. Tiime deerehee, manai paartiiji ba tereenei voozdь, bagşa nyxer Staaliniiji xaluunaar duraldag baihanda gaixalgyi. (**Aplodismeentnyyd**).

Manai paartiiin jediinstvonь ba yrgelze urgaza baigaa xyseniinь, Soveed Sojuuzai araduudai ebderşegyi xani barisaaniinь nyxer Staalinai otçootno doklaad soo xelegdehen, manai paartiiin xydelmeriiin rezylьtaaduudhaa ba ugaa jixe ilaltanuudhaa yndehelegdene.

Ede rezylьtaaduud jyn tuxai xeleneb? Ede rezylьtaaduud bolbol Soveed Sojuuzai ekonomiiçeska xyseniinь, kapitaliis gyrenyydhee ondoogoor, zilhee zilde urgaza ba deeşe-deeşee le yrgegdeze baihan tuxai xelene. Manaida uragşaa dabxiaagyi ba eedee urgaagyi jamarşji azaxiin halbari geze ygei baina. Ene manai azaxiin xazaiitagyi urgalga xadaa, yiledberiiin anaarxida ba kriizisyydte edigdeze baihan kapitaliis sisteemiin urda socialiis, plaanova sisteemetei azaxiin ylyy hain baihanai tuxai xelene. Ene xadaa manai azaxii zybeer jabuulagdaa, ene xadaa kommuniizmiin xereg bolbol kommuniis paartiiin ynente garta baina, ene xadaa manai paartiiin poliitika bolbol Soveed Sojuuzai byxii azalşadai poliitika myn geeşe geze xaruulna.

Manai gol ilaltanuud: yiledberiiin zebsegte ezerxedeg çaastna ymsiiji likvidaacalgada, xyniiji xynei eksploataacalxa jabadaliiji ygei xehende ba socialiis oobşçestvo baiguulhanda, araduudai tvoorçesko xyse delgeryylhende ba kapitaliis gyrenyydei zyghee manaida dobtolxiiji hedehen jamarş hedelgiiji xariuusaza şadaxa şadabaritai, kommuniizmiiji baiguulza şadaxa şadabaritai arad niitiiji, tedenei baragdaşagyi entyziaazmtaigaaranь socialiis baiguulaltada xanduulza şadahan—ede bygedede baina.

Nyxer Staalin bolbol eeriingee otçootno doklaad soo, kapitaliis ekonoomikiin ba socialiis ekonoomikiin myneederei baidalda ton gynzegii nauuçna anaaliz ygee. Ene anaaliziinь xadaa kapitaliizmiin xosoroxo ba kommuniizmiin ilaxa baihanai zailaşagyi tuxai Maarksai, Eengelьsei, Leeninei ba Staalinai hurgaalai ebdereşegyiji ba byxii manai daisad xadaa ene hurgaalda esergyy argaşadalgyi baihiijinь yşee ba yşee daxin batalna.

Şine ekonomiiçeska kriizisei şişerelgede kapitaliis delxein orood baixa sagtanь, SSSR bolbol socialiis oobşçestviin baiguulgiiji gol tyleb dyyrgeed, socialiizmhaa kommuniizmda şata damzan orolgiiji xangaxa saaşanxi ekonomiiçeska halbaralgiingaa aguujixe prograammanuudiiji xaraalan abza baina. Kapitaliis gyrenyyddexi proletaariaad bolbol SSSR-dexi socialiis baiguulaltiin rezylьtaaduudiiji xaraza, manai zişeegeer jabaxa baihandanь jamarşji hezeg baixagyi.

Eneeniiji kapitaliistnuud haitar medeze baina ba orood baihan muxardalgahaa garxiin arga bederned. Nege zarim kapitaliis gyrenyyd faşiizmda orozo, ene muxardalgahaa garxa jabadalaa bulimtaralgiin daigaar, azalşadiiji gamxairagyi daralgaar, delxeiji şineer xubaalgaar oloxojoo hedeze, eehediingee ekonoomikiiji seregei laadta şinedxen tabiza ba galzuugaar zebseglegdeze baina. Nygee zarim kapitaliis gyrenyydiinь eneeniiji jixe medegdexegyigeer, niuusaar xene, gebeş tedenei ug zoriigonь gansa—istooriiin zakoonuudiiji toiron gara za, socialiizmiin gyren—SSSR-ji xaraada aban, „socialiizmiin xorondo“ esergyy zebsegte temeselei zamaar eehediingee xosoroliiji arşalaxiiji oroldono. Gebeş, faşiis gyrenyydei byxii ekonoomikojoo seregei laad deere şinedxen tabilganь, azalşadiiji eksploataacalalgiiji ulam şangadxana. Ene şinedxen tabilganь faşiis gyrenyyd dotor anginuudai zyrşeldeenyydiij byri gynzegiiryylze, antifaşiis froontiiji niagtaruulza, faşiizmiin tiiliiji hularuulza ba eneegeeree, terenei xosoroigiiji xurdadxana.

Buzar faşiizm bolbol eehediingee polozeeniiji agreessiin zamaar byxezyylxiiji hedeze, esestee SSSR-te esergyy şiglyylegdehen, agressiivna gyrenyydei bloog byridyylze baina. Teed eneeneingee jixexen riiskovaalaigatai xolbootoi baihiiji faşiis zonxilogşod medeze bainad. Demokratiiçeska geze nerlegdeg gyrenyyd tuşaa eehediingee poliitikiiji jabuulxa—negen xeregenь, nygeede xeregenь—SSSR-tei vojeenne konfliikt xexe gehen baina. Xerbee faşiizm bolbol SSSR-tei seregei konfliikt tataxiiji hedee haa, terenь faşiizmda xadaa „va-baank“ naadanda orohon jabadal bolxo geeşe. Teed ene va-baank naadaniinь faşiizmiin hyylşiin ba yxeleinь naadan bolxo geze xelexedee, bide endyyrxe ygei bainabdi.

SSSR-te dobtolon oroxo gehen, faşiis plaanai tuxai paartiiin XVII sjeezd deere otçootno doklaad soogoo nyxer Staalinai xelehen ygenyydiiji hanaad yzeje.

Nyxer Staalin xelee hen:

„Ede gospodaanuud xadaa ygehee xeregtee oroo gelei. Eneenheenь jyn bolzo şadaxa be. Ene dain xadaa byrzyaziida egeel ajuultai dain bolxo baihandanь hezeglexeer bişe baina. Ene xadaa egeel ajuultai baixa uşaranь, SSSR-ei araduudai revoliyyciingee dailan abalganuudai tyloo gansaxan le yxeteree temesexe baihan deerehee bişe. Byrzyaziida eneenei byri ton ajuultai baihaniinь xadaa dain bolbol gansaxan le froont deere bolxo bişe, xarin terenei tiilde bolxohoo bolno. SSSR-ei xydelmerişen angiiin Jevroopodoxi ba Aazidaxi olontooto dryzьjaanuud bolbol byxii delxein xydelmerişen angiiin esege orondo esergyy dainiiji yysxegşe, darlagşadai tiilde soxilto xexe baihandanь byrzyaziinar hezeglexe arganьgyi. Gospodaa byrzyaanuud, xerbee tedener tiime dainai ygleederiinь, mynee „burxanai xairaar“ amagalan caarstvovalza baigaa xedexen dyterxii praviitelьstvnuudaa toolozo xyşxerxee bolişoxo baihandaa, gemee bidende by toxog“.

Xysen tyges, niagta zagsanxai ba soveed araduudaar bexi xolbootoi, soloto ba ilagdaşagyi Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmi ba Flood xadaa manai paartiaar, kommuniizmiin aguujixe voozdьnar Leenin ba Staalinaar bii bolgogdon xatuuzuulagdaa. Manai ugaa haixan exe oronoi xilenyyd bulad xujagaar byxezyylegdenxei. Soveed Sojuuzda deermeden dobtolxo gehen alibyxii hedelge, alibyxii avantiuura xadaa faşiis deermeşediiji yibutasoxilgoor tygesexe baina.

Manai Sojuuzai ekonomiiçeska xyseşadalanь, ilangajaa manai azaxiin hyylşiin arbanzilei xygzeltede xaragdana. Manai azaxiin xygzeltiin teempedel adalişuu jamarş tiime jyyme xadaa kapitaliis oronuudta bii geze jamarşji skeeptig zyrişyylen tabiza şadaxagyi baina.

Kapitaliizmhaa syloelegdehen ba kapitaliistnuudta bişe, xarin eehedtee xydelmerildeg, socialiis oobşçestviin azalşad bolbol negeş angita oobşçestviin yzeegyi ekonoomikiin urgalta ba xygzeltenyydiiji yzyylne, enenь xadaa gansaxan le xydelmerişen angiiin ilahan ba proletariaadai diktatuuriin ilahan ysloovido bejelyylegdeze şadagdaxa baigaa.

Azaxiin burjalan urgaxatai xamta, Soveed Sojuuzai azal-

ZURAG DEERE: Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin XVIII sjeezdde zoriuulagdahan, Ulaan-Ydiin mex. şilei zavoodoi reznoi ba ypakoovoçno ceexiin xydelmerişedei miiting.

P. Mixailavoi foto

(*Nyxer Poskreebeşevei ygiin yrgelzelel xojordoxi niuurta*)

Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin XVIII sjeezd

BK(в) P-iin CK-ei—nyxer Staalinai, Centraalьna Revizioonno komiissiin—nyxer Vladiimirskiiin, IKKI-dexi, BK(в) Paartiiin delegaaciin—Manyiilьskiiin otçootno doklaaduud tuşaa

Nyxer Poskreebeşevei ygiin yrgelzelel

(Tygesxel. Exin niuurai yrgelzelel)

şadai azana haixan baidaliinь ba kylьtyyrenь urgana. Nyxer Staalin bolbol ееriingee otçootno doklaad soo, tus urgaltiin pokazaatelьnuudiiji xaruulan xelee, enenь xadaa azalşadai zaziitoçnostiiin ba kylьtyyriin urgaltiin teempenь manai azaxiin urgaltahaa geegdeegyiji xaruulna.

Kylьtyyre — manai azaxiin ekonomiiçeska xysiiji xygzyylxe xeregte şiidxexii zvenoonuudai n genь bolno. Manai oron dotor kylьtyyriin saaşanxidaa urgalga xadaa manai gigaant jixe zorilgonuudai negen bolzo tabigdana, tere bolbol manai anxaralai gol dunda baixa johotoi. Marksiizm-leniniizmiin zniaaniaar zebseglegdehen, kylьtyyriin xynyydgyigeer manai oronoi saaşadaa ekonomiiçeska talaar xygzeltiin gigaant jixe alxamuudiiji xeze şadagdaxa yi baina.

Kaadrnuud tuxai nyxer Staalinai ygenyyd, terenei altan ygenyyd bolbol, bidende gol şuxala zaapovedь bolxo johotoi, tereeniiji xeregseengyigeer zeelexeneer xelee haa, tereengyigeer saaşadaa ilaltataigaar uragşaa jabaza şadagdaxagyi. Manai egeel şuxala ba egeel ynete kapitaalai rooliiji oilgoxogyi ba segnexegyi jabadal bolxo baina.

Socialiizmiin kylьtyyre—ene xadaa byrzyaziin kylьtyyrehee yndeheereе ilgarhan şine kylьtyyre myn. Ene kylьtyyre xadaa kapitaliis eksploataaciiji ygeixehen azalşadai ba byxii xemzeegeeree oobşçestviingoo materiaalьna bajaligiiji jixedxexiiji xysedeg ba byxii azalşadai intereeste nauuka ba teexnikiin xygzeltiiji uragşanь dabxiuulxiiji xysedeg kylьtyyre myn. Ene—Soveed oobşçestviin kylьtyyre myn baina, kapitaliizmiin zerlig niuuriiji daldalxa şiirme boldog „demokratiitai" demokratiiçeska geze nerlegdedeg gerenyydhee ilgaanь xadaa, eksploataacalgiiji ygei xehen ba bodoto aradai demokratiiin gospoodstvovalza baihanai kylьtyyre myn.

Nyxer Staalin bolbol ееriingee doklaad soo, manai oron xadaa glaavna kapitaliis oronuudhaa ekonomiiçeska talaaraa geegdengi baihiiji, şirem, staalь ba elektroeneergi xereglelgiin talaar aradzonoi dayşede xubaarilhan zişee deere xaruulaa. Nyxer Staalin bolbol iigeze zaaba: ene geegdengi baihamnai xadaa teexnikiin talaar geegdengi baihanaar gy, ali manai promiişlennostiiin urgaltiin teempiin hula baihanaar tailbarilagdana bişe. Xarin, yiledberiiin teexnikiin talaar ba urgaltiin teempiingee talaar bide xadaa kapitaliis gyrenyydiiji uridlaabdi.

Staalinska xojor tabanziinyyd soo manai oronoi ekonomiiçeska xygzeltiin ba aradai azaxiin urgaltiin uragşaa dabxihan alxamiiji, kapitaliis oronuud xadaa azalşadii mylzeheer, tonohoor zuugaad zii jabaza xyrexe zergetei baina. Gebeş, manai oronoi ekonomiiçeska xygzeltiin xemzee tuxai xelexetejee xamta, tereeniiji xynzonoi toohoo tusagaarlaza bolxogyi. Manai oron soo 170 milliioon tootoi xynzontoidoo bidener omogorxonobdi. Manai paartiin poliitika ba nyxer Staalinai poliitika bolbol manai oron soo xynzonoi tooji byri tyrgeer yrgedelgede xanduulagdana.

Gebeş, xynzonoi dyşede xyrtedeg produukciin xemzeegeer—ene xadaa oronoi ekonomiiçeska xemzeeji tailbarildag,—tyryy kapitaliis gyrenyydhee geegdengi bainabdi. Manai oronoi ekonomiiçeska xysenь xadaa glaavna kapitaliis oronuudai ekonomiiçeska xysenhee deedtee baixiinь tula, eneende 10-15 zil xereglegdene geze nyxer Staalin zaaba. Myneе yjiin ton şine teexnike manaida baihanda, hyylşiin zilnyydte urgahan olon tooto kaadrnuudai baihanda, manai oronoi azalşadai entyziaazm—ede bygede faaktornuud bolbol, ekonoomikiin talaar tyryy kapitaliis gyrenyydiiji zaabol uridlaxa tuxai nyxer Staalinai zaabarinuudiiji dyyrgeze, manai socialiis oobşçestviiji kommuniis bolgoxiin tula manai azaxiiji yrgexe saaşanxi xydelmeridemnai xytelberilxii utahaniinь bolxo ba xyndetei johoor dyyrgegdexe. (**Aplodismeentnyyd**).

Nyxer Staalinaar tabigdahan ede zorilgonuudiiji bogonixon bolzor soo dyyrgexiin tula manai azaxiiji erxildeg organizaacanuudai xydelmeriiiji byri haizaruulxa zailaşagyi. Azaxiiji erxiledeg organizaacanuudai xydelmeridenь azaliiji organizovaalalgiin ba azalai discipliniiji byxezyylelgiin, manaida baihan tyryy teexnikiiji aşaglalgiin—ede bygediin liinieer dutuunuud bii baina. Paartiiin Centraalьna Komiteed bolbol otçootno yje soogoo, predprijaatinuudiiji xytelberilelgiiji byri konkreetne ba operatiivna bolgoxiin tula, azaxiin narkomaaduudii zizedxehen baina. Gebeş, zarim narkomaaduud ba azaxiin organizaacanuud xydelmeriee xysed şinedxen tabiza şadaagyi baina. Xydelmeridenь paralelliizm yzegdedeg, xytelberilxii xydelmerilegşedei kaadrnuud xadaa gol şuxala xydelmeriee martaad, zize jyymende sagaa hamşadag baina. Narkomaaduud, azaxiin oorganuud bolbol piikaazuudiiji, zaxiraltanuudiiji ba instryykcenyydiiji oloor bişeed le, olonxidoo tedeeneigee dyyrgeltiiji şalgaza yzedeggyi uşarhaa, eehediingee zaxiraltanuudai udxa şanariijinь bagadxadag baina.

Xydelmeriiin zarim uçaastoguudiiji reorganizaacalga ba racionalizaacalga tuxai azalşadai duradxalnuudiiji yzelge ba racionalizaacalgiin, izobreteeniiin xydelmeri hulaar jabuulagdana. Azalşadai duradxalnuudta eldeb yçrezdeeninyydei xytelberilegşedenь biyrokratiiçeskeer xandana gehen, azalşadai olon gomodolnuud paartiiin CK-te orodog baina.

Paartiiin CK, nyxer Staalin bolbol xynyydte xandalgiin anxaralai ba hergegei zişeeji, tuhalamzin ba demzelgiin tylee paartiiin CK-te ba nyxer Staalinda xandagşadta yzyylne. Azalşadai ton zyb gomodolnuudta ba medyylgenyydte heşxelgyigeer ba formaalьnaar xandahiiji xaruulhan xede xeden faaktnuud manai soveed ba partiiinaş organizaacanuudta bii baina. Nyxer Mişakoovaagaiş xereg xadaa ton xarakteerne zişee bolno. Nyxer Mişakoovaji taanad medenet. Ene xadaa, VLKSM-ei CK-ei sekretaarьta hajaxan hungagdahan ba myneе sjeezdiin delegaad baina. Nyxer Mişakoova xadaa VLKSM-ei CK-te instryyktoreer xydelmeriihen jym. Çyvaaşska komsomooloi oblastnoi konfereencede nyx. Mişakoova bailsaxa zuuraa, tende oblastnoi organizaacanuudai xytelberide şurgahan aradai daisadiiji eliryylee. Teed, nyxer Mişakoovada tuhalamza, demzelge ygexiin orondo, komsomooldo şurgahan daisan xytelberi xadaa tereeniiji BLKSM-ei CK-ei apparaadhaa gargazarxihan baigaa. Nyxer Mişakoova bolbol xenheeş demzelge abza jadaad, nyxer Staalinda sexe xandahan baina. Ene xandalgiinь xariuu ton tyrgeer xelegdehen ba terenь taanadta eli.

Ene xadaa, nyxer Staalinai ba paartiiin Centraalьna Komiteed bolbol xynei gomodolnuudta ba medyylgenyydte jamaraar reagiirovaldagiiji yzyylhen olon faaktnuudai negenь bolno.

Nyxer Staalin ba paartiiin CK bolbol xynyydte ba azalşadai gomodolnuud, medyylgenyydte alizerge anxaraltaigaar ba hergegeer xandaxiiji hurgana. Tiimehee, xydelmeriiin ene uçaastog bolbol byxii organizaacanuudai tusxai kontroolь doro abtaza, azalşadai gomodolnuudta ba medyylgenyydte xaixaralgyi-biyrokratiiçeskeer ba heşxelgyigeer xandaxa jabadaliiji eseslen halgaaxa johotoi bolno.

Paartiiin ba praviitelьstviin şiidxeberinyydei dyyrgeltiiji şalgalgada baha le dutamagaar hanalaa tabidag jabadal yzegdene. Gadana, Narkomaaduudai zarim xytelberilegşed, urda baihan narkommaaşda, paartiiin ba praviitelьstviin sexe zaabariiiji ebdehen baigaa. Traaktornuudai namar-ybelei remoontolgodo zapaasna çaastinuudiiji yiledberilge ba jabuulga tuxai CK-ei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi ton şuxala togtooliiji Narkommaaşiin uridlagşa xytelberi, Lьvoov tyryytei, xoişo tataza ba eehedee medeze, praviitelьstvaar togtoogdohon boizoriijinь utadxaza baigaa.

Enenь xadaa ene onoi janvaarida CK ba SNK-aar tus togtoomziingoo dyyrgeltiiji şalgaxadanь eliryylegdee. Teed, paartiiin ba praviitelьstviin direktiiviiji ebdegşed zoxixo zemejee abhan baina. Ende xadaa, paartiiin ba praviitelьstviin sexe şiidxeberide xariuusalgagyigeer xandahan jabadal baigaa.

Predprijaatinuud deere azaliiji zybeer organizovaalalga ba azalai discepliniiji bexizyylxiin tylee temesel bolbol azaxiin plaanuudiiji dyyrgelgede ugaa jixe udxaşanartai baihiiji tende, xaana xytelberilegşedenь azalai organizovaalalgiin xeregte, azalai discipliniiji byxezyylelgiin xeregte niagtaar orolsoob, tende yiledberiiinь plaanai dyyrgelte ynder xemzeede baihiiji praaktika yzyylne.

Azaxiin apparaadai xydelmeriiiji haizaruulgada, tedenei kylьtyyrnostiiiji deeşelyylgede, paarti ba praviitelьstviin direktiivyydei dyyrgeltiiji sag yrgelze şalgaxa jabadaliiji organizovaalalgada, azalşadai medyylgenyydte anxaraltaigaar ba hergegeer xandalgada serьjooznoor anxaralaa tabixa zailaşagyi baina. Ede xeregte baihan dutuunuudaa tyrgeer le ygeixexe byriee, azaxiimnai xydelmeriiin rezylьtaaduud byri effektiivne bolxo.

Manai paartiiin istoriiçeska zorilgonuudanь, nyxer Staalinaar, terenei doklaad soo onso todorxoigoor xelegdenxei, tedenь xadaa manai azabaidalai byxii taliiji xabaaduulna. Ede zorilgonuudiiji, Soveed Sojuuzai xyseşadalai ba manai azaxiin saaşadaa urgaltiin erxim pokazaatelьnuudtaigaar ton bogonixon bolzor soo dyyrgeze şadaxa johotoibdi.

Socialiizmiiji baiguulalgada, manai paartiiin 20 zilei xydelmeri xadaa rezylьtaaduudaa ygeel—bide socialiis oobşçestviiji baiguulaabdi. Yşee 20 zilei xydelmeri xadaa deede faaza—kommuniis oobşçestviiji bidende ygexe.

Manai oronoi azalşan byxen bolbol ede ydernyydiiji, paartiiin XVIII sjeezdiin ydernyydiiji, ugaa jixenyyd deeşelelteigeer yngergeze baina. Ende, sjeezd deere, soveed sojuuzai tryyznig byxenei ba byxii soveed araduudai xydelmeriiin itooguud gargagdaza baina. Tee, ede itooguudanь—muunuud bişe, edenь manda erşe ygene ba kommuniis oobşçestviiji baiguulxa saaşanxi xydelmeridemnai bideneriiji byri zorigzuulna. Manai sojuuzai tryyznig byxen, socialiizmiin ilaltiin xytelberilegşed ba organizaatornuud bolbol Leeninei ba Staalinai aguu jixe aldar neriiji ugaa durataigaar duudadag. Edener, gansaxan le edener xadaa Maarksai ba Eengelьsei hurgaaliiji xamagaalza ba ulaam yrgedxen xygzeeze socialiizmiin aguujixe zdaani baiguulaa.

Nyxer Staalinaar xytelberilegdedeg, manai Byxesojuuzna Kommuniis paarti bolbol soveed aradai, azalşadai tuhada ba byxedelxein azalşadai tuhada, saaşadaaşji tereşelen xazairaltagyigeer xydelmerilxe baina. Staalin—manai ilaltanuudai znaami, Staalin—azalşadiiji kapitaliizmiin darlaitahaa syloelelge, Staalin—azalşadai zol zargal, Staalin—kommuniizmiin ilaltiin zaloog myn.

Kommuniizmiin aguu jixe ba ilagdaşagyi znaami mandag!

Byxesojuuzna Kommuniis bolьşeviigyydei paarti mandag!

Manai inag voozdь, aguujixe Staalin mandag! (**Nerjeme aplodismeentnyyd, bygede bodonod**).

Agitacioonno-maassova xydelmeriiiji deede xemzeedenь tabıxa

Myneе yjede manai byxii azalşan maassa bolbol BK(b) P-iin XVIII istoriiçeska sjeezd deere nyxer Staalinai xehen doklaadiiji ba sjeezdiin busad byxii materiaalnuudiiji şudalza exilee. Xen gazeed, zurnaal unşadag be, tere xadaa sjeezdiin materiaalnuudiiji aixabtar honirxoltoigoor unşan exilned.

Myn eneentei xamta, partiiina ba soveed organizaacanuudaar tomilogdohon xeden olon agitaatornuud bolbol paartiiin XVIII sjeezd deere xelsegdehen materiaalnuudiiji razdeel razdeeleerenь ilgaza, azalşan maassatai beseede xeze, tedeniiji agtiivnaar agitiirovalza bainad.

Tiigeed, zarim aimagai partiiina, komsomoolьsko, profsojuuzna ba bişeşji obşçeestvenne organizaacanuud, ene şuxaliin şuxala asuudaliiji yrgen maassiin dunda organizoovannoor jabuulnagyi. Tiime xangaltagyi xydelmeritei aimag gexede Zagarain aimag bolno. Ene aimagai partiiina komiteed (sekretaariinь Fomiin) bolbol partiiina ba partiiina bişe bolьşeviigyydei dunda agitacioonnomaassova xydelmeriiiji delgeryylxe xeregiiji samotiookto tabihan baina. Iime xydelmeriiin rezylьtaadta 1939 on soo xeden zuugaad agitaatornuudiinь daabarita xydelmerijee jabuulxajaa bolişohon baina.

Teed, tus aimagta, manai BK(b) P-iin istoriiçeska sjeezd deere nyxer Staalinai xehen doklaadiiji ba sjeezdiin busad şuxala materiaalnuudiiji azalşan maassiin dunda gynzegiigeer şudalxa jabadal organizovaalagdaagyi baina.

Aimgyisedkoomoi dergedexi paartiiin organizaaca (partkoomoinь sekretaarь n. Leoonov) bolbol aimagai ceentr deerexi 22 soveed yçrezdeeninyydiiji ba komsomoolьsko 4 organizaacanuudiiji xytelberildeg tomoxon organizaaca bolno. Ene partiiina organizaacada partiiina ba partiiina bişe 16 agitaatornuud toologdozo baixa jym.

Tiigeed, partiiina komiteed bolbol tede agitaatornuudtaa, BK(b) P-iin XVIII sjeezdiin materiaalnuudiiji maassada oilguulza ygexe xydelmeriiiji jabuulxiin tuxaida xelsehen baina. Eneeniiji muuş gexe argagyi geter, iime geegdelteigeer gexe gy, ali agitaatornuudiinь xydelmerijee yşee jabuulza exileedyi baixanь ton gaixaltai baina.

Teed, partoorg ba MTS-iin pompoliid bolxo nyxer Matteenei bylenerei dunda sjeezdiin materiaaltai tanilsaxa jabadal organizovaalagdaagyi ba tede 16 agitaatornuudiinь jamarş xydelmeri jabuuldaggyi baina.

Baha, BK(b) P-iin aikoomoi, raipotreebsojuuzai dergedexi partiiina exin organizaacanuudşji agitaatornuudtaa operatiivna xytelberi ygeze, tedeniiji xydelmeridenь oruulaagyi, xydeegei partorganizaacanuudaarşji myn ene meteer agitacioonno xydelmeriiiji xolo dutamgaigaar jabuulza baina.

Zişeelxede, Xyrbiiin MTS-iin partiiina exin organizaaciin partoorg nyxer Matveejev ba agitkollektiivei erxilegşe nyxer Kamaajev gegşed bolbol mene hajaxan maartiin 24-ei ydeşe agitaatornuudai soveşçaani yngergeze, BK(b) P-iin XVIII sjeezd deere nyxer Staalinai xehen doklaadiiji maassada oilguulza ygexe xydelmeriiiji jabuulxiin tuxaida xelsehen baina. Eneeniiji muuş gexe argagyi geter, iime geegdelteigeer gexe gy, ali agitaatornuudiinь xydelmerijee yşee jabuulza exileedyi baixanь ton gaixaltai baina.

Teed, partoorg ba MTS-iin pompoliid bolxo nyxer Matveejev xadaa MTS-iingee traktoriistnuud, kombainioornuud, bişeşji kaadrnuudaigaa dunda politiiçeska xymyyzyylgiin xydelmeriiiji ton xangaltagyigeer jabuuldag ba eneende anxaralaaş ton bagaar tabidag baina.

Politiiçeska-maassova xydelmeriiin xangaltagyi ba MTS-iin xydelmerilegşedei bespeeçneer xytelberilhen deerehee traaktorainь remoont muugaai xegdehen baiza, xeden traaktornuudiinь xojordoxijoo remoontlogdozo baina.

Tus MTS-iin kylьtyyrne biazadanь oroxodo, xyiten ba stool deegyyrenь gazeed, zurnaal, yçeebnig gexe zerge oroidooş xaragdaxagyi jym. Xarin kylьt. baaziin erxilegşe Soldaatov xadaa ail zaixa ba arxi uuxahaa bişe, xydelmerişediiji kylьtyyrneer xymyyzyylxe jabadaliiji organizovaaldaggyi baina.

Partoorg nyxer Matveejev xelexedee: — paartiiin aikoom bolbol agitacioonno maassova xydelmeriş jamar geeşeb geze asuudaggyi, xarin azaxiin xydelmeriiiji jamaraar jabuulnaş gehen asuudaliiji exin tyryyn erideg baina—geze paartiiin aikoomiiji kritikovaalna.

Nyxer Matveejevei yge ba xydelmeriiiş xaraad yzexede, paartiiin aikoomoi sekretaarьnuud nyxed Fomiin ba Meşçeenin gegşed bolbol partiiicenyyd ba azalşan maassiiji kommuniis dyyxeer xymyyzyylxe xeregiiji hyylşiin asuudalda tabina. Zişeenь, propagandiist nyx. Cedeenov, partkabineedei erxilegşe nyx. Kadaalov gegşediiji gansaxan azaxiin kampaaniaar xydee kolxoozuudta gargaxadanь, tedenь terei azaxiingaa kampaaniiiji jabuulxahaa bişe, polit. xymyyzyylgiin xydelmeride jamarş xubilalta gargangyi jirened.

Saaşadaa iimeer xydelmerilze bolxogyinь xendeş eli baina.

„...Gyrenei ba partiiina xydelmeriiin jamarş haa halbariiin xydelmerilegşedei politiiçeska xemzee ba marksiis-leeninske soznaatelьnostinь deere baixa byri, xydelmerinь eeree ulam aşag yretei, xydelmeriiin rezylьtaaduudanь ulam effektiivne baixa ba myn heerge,—xydelmeriilegşedei politiiçeska xemzee ba marksiis—leeninske soznaatelьnostinь dooro baixa byri, xydelmeridenь magad tahaldalnuud ba buruutan unalganuud baixa, eehedee xydelmerilegşed bolbol magad ulam zizegyyd ba deliaaguud—gontooşod bolon xubilza bolxo, tedenerei xubilan tyrelgenь magad bolxo baihaniiji aksiooma geeşe geze mederexe xeregtei"—geze nyxer Staalin BK(b) P-iin XVIII sjeezd deere xehen doklaad dotoroo xelehen baina.

N. Badmacereenova.

BMASSR-ei Narkoomoi piişçeproomoi objeektnyyd

BMASSR-ei Sovnarkoomoi 1938 onoi nojaabriiin 25-aas tooloi yndeheer Burmaromsojuuzai medelde ba Ynegetein kraxmaal-paarzavoodiiji ba Jaruuniin alin parovoi teermiiji BMASSR narkompişçeproomoi medeygexe gehen baigaa.

Kraxmaaliiji azalşadai jixeer xereglededeg baibaş, getein kraxmaala—paatoçnavood xadaa 3 zilhee yin xydeleegyi baigaa. Myneе kompişçeproomoi komiissabol tus zavoodiiji tusabaad, texnologiiçesko obudovaniiiji projektiirovalgiin ledxelei xydelmeriiiji ex baina. Ene zavoodiiji ondo xysed eksploataaoruulxa baina. Eneeniiji eloataacada oruulxa jabad 200 miangan tyxerighee dobişe myngen gargaşalagdan.

BMASSR-ei Sovnarkoomoi tooloi johoor Jaruuniin magai parovoi teermiiji şixen baiguulagada 33 miangan tyxerig ygtehen baina. Myede BMASSR-ei narkoomşçeproom xadaa tus teermeexala xereglegdexe zyilnyybeledxeze exilee. Kolxoozuud ba kolxoozniguudai talxa reglexe ereltenь ugaa jin urgahan baibaşji, ene teeen xadaa 1938 on dotor xydelmeriieegyi baihan baina. Eneeredeereheenь kolxoozuud xin talxa tataxiin tylee 70-80 meetr gazarta oşozo, xyderiiin ynete saguudiiji geeen baihan jym.

NAMOOLOV.

Kolxoozuudta udaa bolzoroi krediid

Maartiin 15-da, BMASSR Sovnarkoom bolbol 1939 on manai respyybliikiin kolkozuud ba kolxoozniguud tabigdaxa 4.409 maingan tyrigei udaan bolzortoi krediivaaniiin plaaniiji batalba. Ediidei gol myngeniinь xamalazalai xemzeejabuulganta zoriuulgdana, eneenei toofeermenyydte plemennoi yynyydiiji xudaldan abalgadamiangan tyxerig, plemmoridiiji xudaldan abalgan 300 miangan tyxerig, malabarilganuudta —1.300 miangan tyxerig g.m. bişe krediid tabigdana. Kolxoozuudta mazalai tezeelei baazanuudiiji xexiin tula, olonzilde urganogoo tarilgada 410 miangan tyxerig, myn oovoşçiin azaerxilelgede, mineraalьna yreeniiiji, xydee azaxiin mnanuudiiji xudaldan abalgateerme, zernosyşiilke, zernaniilişçe g.m. bişed tuhaa predprijaatnuudai barilgkrediidyyd tabigdana

Krediid bolbol, kolxoozuuniutagai baankiin otdeleen damzuulan, tedenei zaxiliin kolxoozniguudai xamtiin salaanai togtoomziin johoor yxe baina. Myneе yjede algai baankiin filiaalnuud bolkolxoozuud byxenei kredvaalalgiin zilei plaaniiji tayxdelmeriiiji jabuulza bagebeş, kolxoozuud bolbolledberiiingee plaaniiji ba ongarşiin smeetiiji tabiza dgeegyi baihan iime deereene xydelmeri haataza baGazartariaalangai oorganeeenei toodo respyybliNarkomzeem bolbol kolzuudai plaan ba smeete tgiiji hulaar xytelberilene baloşogyi udaanaar jabuulna.Ureneer xaraalagdahan nelolon yiledberiiin xemzeebuulganuud xadaa kolxoozuta xyrgegdeegyi baina.

Gazartariaalangai oorganukolxoozuudai pravleeninbolbol plaan ba smeete tabli8-10 yderei torşodo dyyrgexexala baina, apreeliiin 15-haazom bişe, byxii kolxoozubolbol plaan ba smeetejeebihan baixa ba tereenheedana, plaan ba smeetejee txadaa yngerhen zilde yzeghen alduu ba xazagairuulahaa zaisaxa johotoi plaansmeete tabilga bolbol, gansapravleeniiin xereg bişe, xbyxiideе bygede kolxoozuudai xereg baixa johotoi.

V.

Xariuusalgata redaktriiji orologşo
G. DAŞICEREENOV.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны редакции: редактор 3-44 отв. секретаря 3-23, с. х. отдел 1-55, агитотдел 5-07.

NKMP-iin tipograafi Glavliit № 643